

Täysistunto

Torstai 28.2.2019 klo 16.04—20.28

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi eräiden ympäristöllisten lupamenettelyjen yhteensovittamisesta ja ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain muuttamisesta sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 269/2018 vp

Valiokunnan mietintö YmVM 22/2018 vp

Ensimmäinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Käsittelyn pohjana on ympäristövaliokunnan mietintö YmVM 22/2018 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä.

Keskustelu

17.09 **Timo Heinonen kok:** Arvoisa herra puhemies! Hyvät edustajakollegat ja muut paikalla olijat! Haluan alkuun antaa kiitosta ympäristöministeri Kimmo Tiilikaiselle hyvästä työstä maankäytön, rakentamisen, ympäristölupien ja muun tähän kokonaisuuteen liittyvän ympärillä. Itse asiassa tällä kaudella tässä on saatu paljon aikaan.

Kun katsoin sitä tilannetta, minkä verran meillä tällä hetkellä on erilaisten viranomaisprosessien eli luvitusten takia hankkeita jumissa taikka niitä lupia odottamassa, niin sain tuoreen tiedon itse asiassa tämän vuoden tammikuulta, ja se kertoo, että tälläkin hetkellä, vaikka nämä ruuhkat ovat pienentyneet ja luvitukset nopeatuneet, meillä on 2,7 miljardin euron investoinnit kesken lupakäsittelyissä. Toteutuessaan nämä investoinnit loisivat jopa noin 9 000 työpaikkaa tähän maahan. Sen takia meidän pitää tätä luvitusjärjestelmää edelleen saada sujuvammaksi. Kun katsoo, mitä tällä kaudella on tapahtunut, niin tuo jono on jonkun verran lyhentynyt — vuonna 2016 lupajonossa oli 2,9 miljardin hankkeet — eli ei kovin merkittävää kuitenkaan, vaikka paljon on tehty. Työpaikkoja sieltä on syntynyt, silloin odottamassa näiden luvitusten myötä oli noin 14 000 työpaikkaa. Eli aika paljon työpaikkoja on kuitenkin tämänkin kautta Suomeen syntynyt.

Syke oli tilastoinut ympäristölupien käsittelyä, ja myönteistä siellä on, että tällä kaudella ympäristölupien käsittely on nopeutunut 19 kuukaudesta nyt 15,5 kuukauteen, kun puhutaan keskiarvoajoista. Ero nopeimman ja hitaimman avin välillä Suomessa kuitenkin on edelleen noin 6 kuukautta. Eli alueelliset erot ovat merkittävän suuria näissä luvituksissa. Minun mielestäni me tarvitsemme tähän maahan käsittelytakuun, ja toivottavasti tämä Luova, jonka on tarkoitus aloittaa vuonna 2021, tulee yhdenmukaistamaan tätä lupaprosessia valtakunnallisena toimijana kaikkien näiden lupien näkökulmasta.

Kyse tässä, mikä tänään on käsittelyssä, on siis siitä, että meillä ympäristöllisiä lupamenettelyjä yhteensovitetaan niin, että ympäristölupa, vesilain mukainen lupa, maa-aineslupa mutta myös joukko muita lupia, esimerkiksi luonnonsuojelulain mukainen poikkeamis-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 167/2018 vp

lupa, maankäyttö- ja rakennuslain mukainen lupa, kaivoslain mukainen lupa taikka vaarallisten kemikaalien tai räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain mukainen lupa, voitaisiin käsitellä tai käsiteltäisiin jatkossa hakijan pyynnöstä niin sanotusti yhteen sovit-
taen.

Tällaista pyöreää pöytää käytettiin itse asiassa vuonna 2015, kun Äänekosken biotehdas haki lupaa. Siinä yva eli ympäristövaikutusten arviointi- ja lupaprosessit yhdistettiin ja siellä pystyttiin käsittelemään nämä kaikki luvat neljässä kuukaudessa, eikä yhtään lakia tarvinnut silloin edes muuttaa. Eli aika paljon tässä on kuitenkin tahdosta kiinni. Kun otetaan nämä eri lupien käsittelijät ja päättäjät samaan pöytään ja tehdään ja etsitään yhdessä vastauksia ja ratkaisuja ongelmiin eikä niin, että etsitään uusia ongelmia aina yhden päätöksen jälkeen, niin tulemme tässä saamaan hyviä tuloksia.

Juha Sipilän hallitusohjelman yksi keskeinen tavoite on ollut sääntelyn sujuvoittaminen, ja tämä on hyvä esitys siitä, ja hyvä, että tämä ehditään vielä tällä kaudella nyt maaliin saada. Tässä esityksessä ei puututa lainsäädännön aineelliseen sisältöön eikä osallistumisoikeuteen vaan pyritään siis kokoamaan moninaiset lupamenettelyt yhdeksi kokonaisuudeksi, jolloin prosessi on sekä luvanhakijan että mahdollisten haitankärsijöiden kannalta paremmin hahmotettavissa.

Niin kuin ympäristövaliokunta mietinnössään toteaa, esitys ei vaikuta millään tavoin myöskään viranomaisten valitusoikeuteen, mutta tähänkin olemme tällä kaudella tehneet toimenpiteitä. Ely-keskusten valitusoikeutta lainmuutoksella muutettiin pari vuotta sitten vuonna 2017. Tuo elyjen valitusoikeus rajattiin kaavoituksessa, rakentamisessa ja muussa alueiden käytössä vaikutuksiltaan valtakunnallisiin ja merkittäviin maakunnallisiin asioihin. Eli pääsimme siinä selkeästi siihen suuntaan, että virkamiesten tehtävä on ennen muuta etsiä ratkaisuja, eikä niin kuin jossain vaiheessa valitettavasti on ollut, että valituksia on tehty toisen virkamiehen tekemästä päätöksestä. On parempi tässä pyöreän pöydän menettelyssä etsiä yhdessä ratkaisut ja sen jälkeen tehdä päätös. Ja niin kuin äsken tuossa edellä totesin, tämä Äänekosken biotehdas oli hyvä esimerkki. Sen kaikki lupa-asiat, yva ja muu lupaprosessi, siis käsiteltiin neljässä kuukaudessa, kun alussa kerroin, että tällä hetkellä meillä ympäristöluvan keskiarvokäsittelyaika on 15,5 kuukautta ja erot erittäin suuria Suomessa.

Arvoisa puhemies! Tämä on hyvä esitys, ja kiitos tästä maamme hallitukselle ja ministeri Kimmo Tiilikaiselle.

17.16 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa herra puhemies! Tämä hallituksen esitys on aivan oivallinen ja jatkaa sitä linjaa, millä pääministeri Sipilän hallitus on koko ajan ollut, eli byrokratiaa on purettu ja hallintoa virtaviivaistettu. Suomessa on syytä muistaa nyt kuitenkin kaikkien meidän, jotka odotamme, että kansantalous kohentuisi ja työpaikkoja tulisi lisää, että tälläkin hetkellä meillä on eri lupaprosesseissa miljardien eurojen arvosta erilaisia hankkeita, jotka odottavat lupaa sen takia, kun virkamiehet eivät kerkeä tehdä niitä päätöksiä. Ovatko sitten kaikki lupaprosessit aivan kohdallaan, niin veikkaisinpä, että siellä on paljon sellaista turhaa, jota ei ollenkaan tarvita. Otetaan nyt esimerkiksi vaikka joku pieni voimalaitos: Jos pitää tehdä vaikka biovoimalaitos, niin siitä tehdään valtavan raskaat yvaselvitykset ja kaikki mahdolliset ja kuitenkin siinä poltetaan vain suomalaisia energiaraaka-aineita useimmissa tapauksissa. Kaikki päästöt, mitä sieltä tulee, tiedetään, kun voimalaitostekniikka tiedetään, mutta sitten se seisoo vuosia, vuosia tuolla hallintobyrokratiassa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 167/2018 vp

Tiedän kokemuksesta, kun kotikunnassani on muutamia hankkeita. Yhdessäkin siltahankkeessa tällä hetkellä on pelkkä sillanrakennuslupa venynyt jo kohta kaksi vuotta, ja vieläkin siihen lupaa odotetaan. Luulisi nyt, että pienen kapean joen ylitys, johon tulee silta... Muilta osin kaikki selvitykset on tehty, mutta lupa vain viipyy ja viipyy ja viipyy. Yrittäjä meinaa tuskastua, kun kuljetusyhteydet eivät pelaa, ja turhia riskejä otetaan, kun joudutaan ajamaan pitkän matkan takaa kiertoteitse ja vaarannetaan muuta liikennettä raskaalla liikenteellä.

Olkoon tämä esimerkki siitä, miten meillä Suomessa pitäisi pikkuhiljaa ruveta ymmärtämään se, että hallintohan ei ole hallintoa itseään varten vaan sitä varten, että saataisiin meidän systeemit pelittämään nopeasti ja tehokkaasti, ja myös totta kai sitä varten, että ympäristöstä pidetään huoli ja teemme hyviä, turvallisia rakenteita ja hyviä ratkaisuja. Mutta esimerkiksi nyt vaikka talon rakennuslupa tai jonkun muun isomman laitoksen rakennuslupa, niin kyllähän nyt, hyvänen aika, rakennustekniikka on tiedetty tässä maassa kohtuullisen pitkään. Niiden lupien luulisi tulevan todella nopeasti, mutta niissäkin on viivettä ja viivettä, en tiedä minkä takia. Jos kaikki nämä tällaiset lupahankkeet saataisiin nopeasti liikenteeseen, me saisimme kymmeniätuhansia uusia työpaikkoja tähän maahan. Ja miettikää sitä, että jokainen tuotantolaitos, joka esimerkiksi toimisi ulkomaankaupan toimialalla eli veisi tuotteitaan ulkomaille, tuo Suomen kansantaloudelle valtavan määrän plussaa, ja kun hanke lähtee liikkeelle, vaikka nyt kaivoshanke tai joku vastaava, sieltä tulee jo ensimmäisenä vuonna investointien kautta valtion kassaan arvonlisäveroja ja muita veroja valtavat määrät.

Elikkä meidän pitäisi pikkuhiljaa ruveta ymmärtämään, mistä tässä on kysymys. Byrokratiaa kasvatetaan ja kasvatetaan ja uskotaan, että siitä se hyvä tulee, mutta se on juuri päinvastoin. Silloin me hukkaamme pienen kansakunnan varoja siihen, mihin ei pitäisi uhrata yhtään senttiä liikaa, vaan pitäisi paremminkin keskittyä siihen tekemiseen. Ympäristöasiat meillä osataan, mutta hallinnossa on näköjään vielä oppimista.

17.19 Satu Hassi vihr: Arvoisa puhemies! Tämä hallituksen lakiesitys on esimerkki siitä, miten voidaan yksimielisesti hyväksyä lakiesitys, joka on valmisteltu huolellisesti. Totean tämän siksi, että meillä on ehkä maallikon silmään ja korvaan hyvin samantapaiselta kuulostava lakiesitys kaivoslaista, joka kuitenkin sitten tulee valiokunnasta erimielisenä täysistuntoon.

Tässä laissa annetaan luvanhakijoille, esimerkiksi nyt teollisuusyrityksille, mahdollisuus yhdistää tiettyjen lupatyypin käsittelyä, jos luvanhakija näin haluaa. Luvanhakijalla on mahdollisuus myöskin siihen, että luvat käsitellään ihan samassa järjestyksessä kuin nykyisinkin. Siinä kaivoslain muutoksessa, johon viitataan, on kyse siitä, että kaivosyhtiö voi jättää kaivoslupahakemuksen ennen kuin ympäristövaikutusarvio on tehty mutta voi silti säilyttää etuoikeutensa siihen, niin että jos siihen paikkaan kaivos tulee, niin sitten se kyseinen firma on etuoikeutettu siinä kaivostoimijaksi.

Tämä laki, joka nyt on käsittelyssä, käytännössä kuitenkin rajaa ne tilanteet, joissa ympäristövaikutusarvio käsitellään lupahakemuksen kanssa rinnakkain, sellaisiin tapauksiin, joissa ympäristövaikutusarvion keskeinen pointti eli vaihtoehtojen tarkastelu ei ole mielekästä, eli tapauksiin, joissa käytännössä on vain yksi vaihtoehto, esimerkiksi jonkin jo olemassa olevan hankkeen laajentaminen. Sen sijaan se kaivoslain muutos, joka on tulossa erimielisenä täysistuntoon, mahdollistaisi sen, että lupahakemus tehtäisiin ja kaivosyhtiö

Pöytäkirjan asiakohta PTK 167/2018 vp

olisi jo valinnut yhden ratkaisuvaihtoehdon, vaikka ympäristövaikutusarviointi ja siihen liittyvä erilaisten vaihtoehtojen ympäristövaikutusten tarkastelu olisivat vielä kesken.

Nämä kaksi hallituksen lakiesitystä ovat myös esimerkkejä siitä, miten eri tyylillä valmistelussa saadaan erilaisia tuloksia. Tämä, jota nyt käsittelemme ja josta mietinnön ympäristövaliokunta on yksimielisesti hyväksynyt, on valmisteltu hyvin ja neuvotellen ja erilaisia osapuolia kuunnellen. Sen sijaan se kaivoslakimuutos, josta olen puhunut, on valmisteltu ilman yhtäkään lausuntoa. Edes muiden ministeriöiden lausuntoja ei ole pyydetty.

17.22 Eeva-Maria Maijala kesk: Arvoisa puhemies! Ympäristöministeriössä on saatu tällä vaalikaudella todella paljon hyvää aikaiseksi. Kiitos ennen kaikkea ympäristöministeriön virkamiehille mutta kiitos muillekin tähän asiaan vaikuttaneille, ja meidän ympäristöministerimme Tiilikainen on kyllä saanut näitä asioita tapahtumaan eteenpäin. Tällä vaalikaudella oli tavoitteena purkaa byrokratiaa, ja ympäristöhallinto on ollut tässä koko ajan etunenässä. Tämäkin hallituksen esitys, tämä laki, mikä nyt hyväksytään, on ehdottomasti niitä byrokratian purun parhaita kohtia.

Tässä laissa yhteensovitetaan lupa-asioita. Tämä on erittäin tarpeellista ja hyvää, ja juuri niin kuin tuossa tuli jo puheeksi, niin me ympäristövaliokunnassa, valiokunnan jäsenet, olimme kyllä näistä aika lailla yhtä mieltä, ja täällä salikeskusteluissakin on mukava olla yhtä mieltä, sillä olette varmaan pystyneet seuraamaan sitä, että me ympäristövaliokunnan jäsenet olemme monesti olleet hyvinkin eri mieltä asioista. Ehkä siinä kaivoslakiasiaassa, mikä tulee kohta tänne saliin käsittelyyn, tulette huomaamaan myöskin sen, kuinka eri mieltä me olemme näistä tietyistä asioista.

Tässä laissa on nyt saatu yhteisellä näkökulmalla menemään eteenpäin se, että tämä laki auttaa siihen, että sekä asianomaiset että virkamiehet voivat kunkin luvan käsittelyvaiheessa keskittyä sen olennaisiin asioihin. Elikkä kun minä toimin kunnassa viranomaisena — olin elinkeinoasiamiehenä, kunnansihteerinä — oli monta kertaa tilanne, ettei tiedetty, missä vaiheessa kenenkin pitää antaa lausunto ja millä lausunnolla on mikä merkitys ja mihin lupaan aletaan valittamaan milloinkin. Siis sitä oli koko ajan niin, että sähläykseksi meni, kukaan ei enää tiennyt, mikä hoidetaan milloinkin. Meni hirveästi aikaa kaikilla hukan. Sen takia onkin hyvä, että nytten näitä lupia yhtenäistetään, hoidetaan yhtä aikaa se, mikä on mahdollista, niin että voidaan säästää todellakin hyvin paljon voimavaroja asioiden oikeaan hoitamiseen.

Seuraavalla vaalikaudella tämä saadaan sitten Luovan kautta hoidettua, ja siitä olen myöskin erittäin tyytyväinen, koska se auttaa siihen, että virkamiehet voivat todellakin keskittyä asian hoitamiseen eivätkä sen miettimiseen, kuka hoitaa mitä milloinkin. Hoidetaan asia kerralla kuntoon.

Eli kiitoksia tästä laista, ja kohti seuraavia haasteita. Ympäristöministeriön puolella, valiokunnan puolella nämä näyttävät olevan jo aika vähissä [Puhemies koputtaa] tällä vaalikaudella.

17.25 Antero Laukkanen kd: Arvoisa herra puhemies! Tämän esityksen tavoitteena on nopeuttaa ja sujuvoittaa ympäristöön vaikuttavien hankkeiden lupamenettelyjä. Myös luonnonsuojelulain mukaiset poikkeamisluvat tulevat yhteensovittamisen piiriin, ja voisi sanoa, että jo oli korkea aikakin laittaa näitä samaan asiaan liittyviä eri lupamuotoja yhteen. Uskon, että kun tämä käytäntö tämän lain myötä sitten todella alkaa, niin moni tulee vielä tätä esitystä kiittelemään. Myös oikeuden ratkaisumenettelyn sujuvuus ja keventämi-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 167/2018 vp

nen ja yhteensovittaminen oli tässä yhtenä hyvin keskeisenä asiana, ja mielestäni se on myös hyvä muutos tässä.

Meillä on oikeuden resursseissa koko ajan vajetta, ja uskon, että sitten aikaa myöten tämäkin sitä työpainetta siellä purkaa, kun voidaan erilaisia prosesseja yhdistää, joten kiitos ympäristövaliokunnalle myös siitä, että se on tehnyt yksimielisen mietinnön ja osoittaa tällä tavalla, että asioita voidaan viedä hyvässä hengessä eteenpäin.

17.26 Olavi Ala-Nissilä kesk: Arvoisa puhemies! Todellakin, en ole tässä valiokunnassa ollut mukana, mutta tähän liittyvät hallitusohjelman uudet strategisen työn toimintatavat. Normien sujuvoittaminen on siinä kärkihanke, eikä silloin puhuta yksin siitä, että edistetään yrittäjyyttä, työllistymistä tai työllistämistä normeja sujuvoittamalla tai helpotetaan ihmisten arkea, vaan siinä on mukana myöskin se, että voitaisiin valitusmenettelyjä järkevöittää.

Täällä edustaja Hoskonen sanoi, että meillä on investointeja valitusten takana, on laskettu, ehkä 2 miljardia, ehkä enemmänkin. Sellainen menettely, että hallinnon viranomaiset, ministeriöt valittavat toistensa päätöksistä, on aika hankala ja, etten sanoisi, vähän outokin. Siinä mielessä tervehdin tyydytyksellä tätä esitystä, tätä työtä, mitä ministeri Tiilikainen on tehnyt normien sujuvoittamiseksi. Me tarvitsemme normeja rakentamiseenkin, totta kai, mutta me tarvitsemme parempia normeja, emme välttämättä vähemmän normeja, ja silloin tämä sujuvoittaminen on erityisen tärkeää liittyen myöskin erilaisiin valitusmenettelyihin tai lupamenettelyihin, ja tätä, arvoisa puhemies, tervehdin tyydytyksellä.

17.27 Ari Torniainen kesk: Arvoisa herra puhemies! Kyseessä on siis uusi laki ympäristöllisten lupamenettelyjen yhteensovittamisesta. Erittäin hyvä laki kaiken kaikkiaan. Täällä on käytetty hyviä puheenvuoroja tästä laista, ja kun tämä oli ympäristövaliokunnassa, niin valiokunta sai yksimielisen mietinnön asiaan — erittäin hyvä lähtökohta.

Kaiken kaikkiaan tämä lakiesitys perustuu Sipilän hallituksen sääntelyjen ja normistojen sujuvoittamishankkeeseen siten, että normeja ja byrokratiaa kevennetään ja lupamenettelyjä yhteensovitetaan ja sitä kautta ihmisten arki helpottuu käytännössä. Viime vuosina ovat aivan liian paljon erilaiset lupamenettelyt pitkittäneet isoja hankkeita, niin ympäristöhankkeita kuin erilaisia kaavahankkeita kuin rakentamishankkeita, ja on sen takia erittäin hyvä, että nimenomaan tähän asiaan on nyt tällä hallituskaudella paneuduttu ja pyritty sujuvoittamaan käytäntöjä. Tämäkin hallituksen esitys on sääntelyjen sujuvoittamista vaarantamatta ympäristönsuojelun tavoitteita. Se on myöskin hyvä lähtökohta, että ei vaaranneta niitä ympäristönsuojelutavoitteita, mitä on asetettu. Itse painottaisin vielä tässä hallituksen esityksessä tätä yhden luukun periaatetta siten, että samalla käynnillä, samoilla lupahakemuksilla pystytään viemään jouhevasti asioita eteenpäin.

Kaiken kaikkiaan erittäin hyvä hallituksen esitys, ja toivottavasti saadaan hyviä käytäntöjä eteenpäin.

17.29 Pia Viitanen sd: Arvoisa herra puhemies! Oli mukava kuulla, että valiokunta on yksimielisesti päässyt eteenpäin. Tämä kuulostaa hyvin viisaalta, että on mahdollista yhdistellä halutessaan erilaisia lupatyyppejä, ja on tietenkin tärkeää se, että samaan aikaan ei vaaranneta esimerkiksi ympäristönsuojelutavoitteita.

Vähän, puhemies, huolestuin siitä, mitä tuossa kollega, edustaja Hassi edellä kertoi siitä, että kaivoslain valmistelu on ollut vähän toista luokkaa. Eli siellä on ollut erittäin heik-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 167/2018 vp

koa valmistelua, ja tietenkin, kun ajatellaan eduskunnan kannalta, se ei ole ollenkaan toivottavaa, että näin olisi, ja siksi kyllä haluan huoleni tästä ilmaista.

Täällä on puhuttu näistä normitalkoista ja säädösten purusta. Mielestäni ajatuksena se on täysin oikea, ja sitä on tehty pitkään, itse asiassa jo edellisellä kaudella näitä perattiin läpi, ja mielestäni on ihan selvää, että jos on niin sanottua turhaa normitusta, niin silloin sen voisi heittää roskakoriin. Mutta tiettyjä normeja myös tarvitaan, tarvitaan sellaisia, jotka vaikkapa suojelevat ympäristöä tai esimerkiksi rakentamisessa sen laatua, tämänkaltaisia seikoja.

Mutta, puhemies, kun täällä puhuttiin näistä normitalkoista, niin on eräs asia, minkä haluan tässä oikeastaan nostaa esiin keskusteluun, kun tämän hallituksen aikana on kuitenkin tullut myös eräällä tavalla vähän lisää normitusta. Nimittäin viime kaudella meillä oli mielestäni erittäin hyvä Omakotiliiton alulle panema kansalaisaloite energiatodistuksesta. [Eero Heinäluoma: Omakotitalojen!] — Omakotitalojen energiatodistuksesta. — Tuolloinhan esimerkiksi päätettiin eduskunnan yksimielisellä siunauksella ja ministerin aloitteella siitä, että voitaisiin EU:hun päin käydä keskustelua, josko EU antaisi meille nyt mahdollisuuden tehdä vapaaehtoiseksi nämä vanhojen omakotitalojen energiatodistukset, jotka eivät sinänsä ole suoranaيسessa yhteydessä siihen, että yksikään talo tulisi yhtään sen ympäristöystävällisemmäksi tämän energiatodistuksen vuoksi, koska tämä koskee vanhoja omakotitaloja. Tätähän silloin aikanaan vuonna 2002 Suomi haki ja sitten saikin pitkään siinä tietynlaista joustoa.

Tätä olisi ollut tärkeä nyt viedä eteenpäin, mutta tämän hallituksen aikana kävi hämmästyttävästi eräässä tapauksessa toisinpäin, eli tämä asia ei suinkaan edennyt sen vapaaehtoisuuden suuntaan vaan energiatodistuksia alettiin vaatia entistä enemmän, jopa autotalleilta. Eli tämä hallitushan sitten toimi niin, että myös autotalleille tuli tämä energiatodistus pakolliseksi. Olisin halunnut vielä tästä huomiota nostaa. Silloin muuten perussuomalaisetkin olivat hallituksessa, kun autotallit tulivat energiatodistuksen piiriin. [Timo Heinonen: Se ei liity tähän nyt mitenkään!] Silloin me kovasti tästä keskustelimme. — Tämä liittyy norminpurkutalkoisiin, ja mielestäni tämä on hyvä ja kuvaava esimerkki.

Tarkastusvaliokunta omassa mietinnössään asumisesta muistutti tästä vanhojen omakotitalojen energiatodistusasiasta. [Puhemies koputtaa] Se on hyvin ajankohtainen. [Eero Heinäluoma: Onko se jotenkin kipeä kohta? — Timo Heinonen: Ei!]

17.32 Satu Hassi vihr: Arvoisa puhemies! Vielä kaksi näkökulmaa.

Ensinnäkin normien ja byrokratian purkuhan on yleisenä käsitteenä sellainen, että varmaan sitä useimmat kannattavat, mutta kuitenkin käytännön elämä tuo jatkuvasti esimerkkejä asioista, joissa tuntuu siltä, että tarvittaisiin lisää normeja ja esimerkiksi lisää viranomaisten valvontaa. Viime aikojen mieliä kuohuttaneet uutiset siitä, mitä tapahtuu useiden yritysten ja myös julkisen puolen vanhustenhoivalaitoksissa, ovat siitä hyvä esimerkki.

Sitten tähän kyseiseen hallituksen esitykseen: Vielä haluaisin tuoda esille sen, että hallituksen esitys on kirjoitettu siitä näkökulmasta, että ikään kuin viranomaisten asiakkaita olisivat vain ne yritykset, jotka hakevat jollekin hankkeelle lupaa. Oikeastihan asiakkaita, jos tällaista sanaa halutaan tämmöisessä yhteydessä käyttää, ovat myöskin ne ihmiset, jotka asuvat tämän hankkeen vaikutuspiirissä.

Tässä lakimuutoksessa pidennetään valitusaikaa siten, että silloin kun yhdistetään ympäristövaikutusarvio ja tämän varsinaisen luvan hakeminen, niin valitusajan pitäisi olla vähintään 45 päivää ja maksimissaan 60 päivää. Ympäristövaliokunta korostaa sitä, että aina

Pöytäkirjan asiakohta PTK 167/2018 vp

kun viranomainen päättää, onko se tämä lyhyempi 45 vai 60 päivää vai siltä väliltä, niin sitä pitää tarkastella sen asian laajuuden kannalta, jotta kansalaisilla on oikeasti mahdollisuus perehtyä siihen asiaan sen valitusajan kuluessa, koska silloinhan tavallaan se kertapläjäys on isompi, mikäli kansalaiset tähän hankkeeseen haluavat ottaa kantaa. Valiokunta tuo esille myös sen, että jos tämmöinen hanke kuulutetaan, julkistetaan kannanottoja varten, ja jos se tapahtuu loma-aikaan, niin silloin mieluummin tämä valitus aika olisi pidemmästä päästä eikä käytettäisi sitä lyhintä mahdollisuutta vaan viikkoa tai kahta pitempää.

17.35 Timo Heinonen kok: Arvoisa herra puhemies! Edustaja, valiokunnan puheenjohtaja Hassi otti tärkeän asian esille, ja niin kuin tuossa hänen johtamansa valiokunnan mietinnössä todetaan, tuodaan esille juuri tämä, että se on myös niille, joilla mahdollisesti on tarve, joihin se lupaprosessi vaikuttaa. Heillä on itse asiassa silloin paremmat mahdollisuudet puuttua. Ja niin kuin puheenjohtaja Hassi kertoi, tätä valitusaikaa pidennetään, mutta silloin on se yksi kokonaisuus, minkä ympärillä voi tämän tarkastelun tehdä, eikä tapahdu sitä, minkä itse asiassa edustaja Maijala nosti esille, että oli tuhannen eri kohtaa ja eri vaihetta, missä olisi pitänyt osata reagoida ja vaikuttaa. Nyt on se selkeä kokonaisuus, minkä ympärillä on aika tehdä tämä mahdollinen valitus tai oikaisu niiden, joita tämä koskee. Itse pidän hyvänä sitä, että ollaan menty myös kohti tätä niin sanottua yhden luukun periaatetta: sähköinen luukku, josta asiakirjat jakautuvat sitten kaikkialle sinne, mihin niiden tarvitsee mennä. Nämä ovat hyviä uudistuksia, joita tällä kaudella on viety eteenpäin.

Niin kuin tuossa aiemmin totesin, niin olemme pystyneet tämänkin, viranomaisprosessien nopeuttamisen, myötä saamaan tähän maahan lisää työtä ja työllisyyttä, uusia työpaikkoja. Vielä vuonna 2016 lupajonoissa oli noin 14 000 työpaikkaa ja 2,9 miljardin hankkeet, ja nyt ollaan päästy tuonne 9 000 työpaikkaan. Edelleen jonoissa lupia odottaa 2,7 miljardin erilaiset investoinnit, eli niillä on kesken tämä lupakäsittely. Eli kyllä tässä vielä tehtävää riittää.

Niin kuin totesin aiemmin, niin on hyvä, että Luova tulee yhtenäistämään käytäntöjä, sillä meillä on liian isoja alueellisia eroja näiden lupien käsittelyissä. Nopeimman avin ja hitaimman avin välillä on jopa puolen vuoden käsittelyaikaero, ja onhan se aivan kohtuuttoman suuri.

17.37 Eeva-Maria Maijala kesk: Arvoisa puhemies! Kaivoslaki ei sinänsä kuulu tähän, mutta se on kuitenkin tätä samaa kokonaisuutta siinä mielessä, että ympäristöllisten lupamenettelyjen selkeyttäminen on kyseessä myöskin siinä kaivoslaissa, mikä on tällä hetkellä meillä työn alla. Siinäkin on tarkoituksena se, ettei tarvitsisi alkaa hakemaan turhia lupia vaan voisi selkeämmin hoitaa sen asian jo työn alla olevilla papereilla valmiiksi. Siinä mielessä se on kyllä erittäin hyvä esitys, mikä siinä on, ja kuuluu tähän samaan kokonaisuuteen, eli senkin avulla ollaan purkamassa byrokratiaa ja ollaan lupamenettelyjä ehdottomasti yhtenäistämässä.

Kaivoslaista on tässä vaiheessa turha ottaa puheeksi sitä, onko siinä kuultu riittävästi asiantuntijoita vai ei, ennen kuin se asia on täällä salissa käsittelyssä. Katsomme sitten sitä asiaa tarkemmin.

17.38 Eero Heinäluoma sd: Arvoisa puhemies! Tarpeettoman byrokratian purun pitäisi olla meidän kaikkien yhteinen harraste — ja samalla on tärkeätä, että sitten katsotaan, mis-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 167/2018 vp

sä tarvitaan esimerkiksi ympäristön suojaksi lainsäädäntöä ja lupamenettelyä. Niitäkin asioita ilman muuta on.

Sympatiani on kuitenkin edustaja Viitasen esille nostaman asian puolella. Onhan tämä omakotitalojen energiatodistuksen vaatiminen kyllä ihan käsittämätön juttu, kun tämä energiatodistus ei kerro todellista energiankulutusta. Jos se edes kertoisi sen todellisen kulutuksen, sitä voisi ehkä jotenkin vielä pitää ymmärrettävänä, mutta kun se on täysin teoreettinen, laskennallinen juttu — katsotaan talon piirustuksia ja sitten siitä tehdään johtopäätöksiä. Eikä siinäkään vielä olisi mitään, että niiden piirustusten perusteella kerrotaisiin, mikä se kulutus on, mutta sitten käytetään erilaisia kertoimia, joilla sitä kuvataan, mikä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että jos asut maalämpötalossa, johon tarvitaan kuitenkin sähköä, ja vaikka ostaisit sen saimaannorppatunnuksella varustetun sähkön, joka on täysin ympäristöystävällistä uusiutuvaa energiaa, niin tähän energiatodistukseen pannaan rankaisukerroin. Sitten myynissä pitää olla se todistus, joka ei siis kerro todellista kulutusta, ja totta kai on sertifioitu, ketkä sitä saavat antaa, ja maksat siitä sitten lisää asumisen kustannuksina. Tällaisia meidän pitäisi poistaa, hyvät kollegat, täysin tarpeettomia, jotka eivät todellisuudessa vie eteenpäin energian säästämisen ideaa, tämä ei vie eteenpäin energian säästämisen ideaa. Vanhoissa omakotitaloissa tämä energiatodistus edelleenkin makaa, eikä sille ole tehty yhtään mitään, vaan iso hiljaisuus on laskeutunut tämän asian ympärille.

Kun viime kaudella tätä asiaa käsiteltiin ja oli tämä edustaja Viitasen mainitsema kansalaisaloite tästä asiasta — kuuntelin sieltä puhemiehen aitiosta käsin puheenvuoroja — minusta tuntui siltä, että kaikki olivat samaa mieltä, että tämä pitää poistaa, ja tuli eduskunnan päätöskinn. Jään nyt kysymään: missä tämä asia on? Omakotitaloissa nimittäin asuu lähes 3 miljoonaa suomalaista, jotka törmäävät tähän byrokraattiseen vaatimukseen, ja jos katsotte myynti-ilmoituksia, siellä lukee yhä useammin, että lain vaatima energiatodistus puuttuu, koska ihmiset kokevat tämän kiusantekona eivätkä minään todellisenä informaationa kaupanteossa. Se ei ole hyvä myöskään lainkuuliaisuuden kannalta.

Eli kyllä näitä talkoita tarvitaan, mutta tässä olisi helppo kohde, josta saisi paljon kannatusta, jos hallitus tämän vielä hoitaisi maaliin.

17.41 Marisanna Jarva kesk: Arvoisa puhemies! Käsillä on hallituksen esitys ja siitä oleva ympäristövaliokunnan mietintö sitä koskien, että saataisiin ympäristöllisten lupamenettelyjen yhteensovittaminen aikaiseksi. Tämä on kyllä nimenomaan sitä, mitä on toivottu sen osalta, että ei käytettäisi yritysten aikaa eikä ennen kaikkea viranomaisten aikaa siihen, että niin sanotusti samoja asioita käydään läpi eri lupamenettelyjen yhteydessä kuitenkin samoja perusteita, esimerkiksi saman yrityksen asioita, koskien.

Tämä kyllä sekä säästää kustannuksia viranomaisilta että myös antaa sitä työaikaa aina seuraavan tapauksen käsittelyyn. Niin kuin tiedämme ja olemme kuulleet useammissa puheenvuoroissa, rajallisten resurssien vuoksi meillä on jonossa paljon erilaisia hankkeita, ja kun tiedämme myöskin sen taustan, että monista hankkeista valitetaan myös ihan kiusanteon vuoksi, on tärkeätä, että viranomaisilla on nyt olemassa menettelytavat, miten voidaan näitä asioita sujuvoittaa ja silti pitää ympäristöstä huolta ja turvallisuudesta huolta.

Norminpurkutalkoissa on ollut keskeistä se, että turvallisuudesta ei tingitä ja sujuvoitetaan sääntelyä sillä tavalla, että se on ihmisten parhaaksi, toimijoitten parhaaksi. Paljolti meillä lainsäädäntöä tehdään EU:sta tulevan normituksen vuoksi, kuten esimerkiksi tämä autotalliasia, mistä tuossa äskän edustaja Viitanen mainitsi — varmaan tiedossa on se, että se tulee EU:sta ja siinä on tietty koko, mikä määrittelee sitä asiaa — ja se on ollut

Pöytäkirjan asiakohta PTK 167/2018 vp

erittäin hyvä, että tämän hallituksen aikana on näitä Suomi-lisiä kuitenkin poistettu näistä sääntelyistä, mitä EU:sta tulee. Meidän on sitä noudatettava — niin kuin tuossa kyselytutkimustiedustelussakin tuli, että tiettyjä asioita on meidän varmistettava — mutta mitään Suomi-lisiä me emme tarvitse, vaan noudatetaan minimivaatimuksia. Niitä pitää aina noudattaa, mutta me emme saa tehdä semmoista ylimääräistä, kansallisesti turhaa sääntelyä, joka hankaloittaa meidän kansalaisten ja yritysten toimintaa.

17.44 Timo Heinonen kok: Arvoisa herra puhemies! Kun keskustelu nyt sallittiin myös energiatodistuksista, niin olen tismalleen samaa mieltä, että meidän olisi järkevä päästä sentyyppisestä sääntelystä kokonaan eroon.

EU-komissiohan velvoitti omistajat selvittämään rakennustensa energiankulutusta, ja omistaja joutui alun perin tekemään tämän vain vanhempiin taloihin. Suomessahan energiatodistus ei alun perin ollut pakollinen pientaloissa. Ympäristöministeriö kuitenkin viime kaudella katsoi, että tämä on ongelma, koska pientalojen osuus on noin 27 prosenttia maamme rakennuskannan kuluttamasta energiasta.

Viime hallituksen asuntonministeri Pia Viitanen esitteli eduskunnalle marraskuussa 2012 ehdotuksen uudeksi laiksi rakennusten energiatodistuksesta, ja laki valmistui silloin nopeasti. Se itse asiassa sääti kaikille pientalojen omistajille velvollisuuden hankkia talolleen energiatodistus, ja itse asiassa tässä tapahtui juuri tuo, mihin edustaja Heinäluoma, joka nyt jo poistui salista, viittasi. Tämän uuden, asuntonministeri Pia Viitanen esittelemän lain mukaan vanhat sähkölämmitteiset pientalot päätyivät tuohon G-energiatuhlaajaluokkaan [Pia Viitanen: Ei pidä paikkaansa!] riippumatta siitä, minkälaisia muita keinoja siellä oli, mihin esimerkiksi edustaja Heinäluoma edellä viittasi.

Sähkölämmitteisissä pientaloissa asuu miljoona ihmistä, ja tämä kyllä kohdistui heihin kovalla tavalla. Toivotaan, että jos nyt sitten vaikka seuraavalla kaudella löytyisi yhteistä tahtoa siihen, niin lähdemme viemään tätä yhtä tarmokkaasti kuin vaikkapa ministeri Berner lähti viemään kesäaika—talviaika-muutosta. Se lähti Suomessa samanlaisesta tilanteesta. Berner tarttui asiaan, ja täällä todettiin ensin, että emme voi tehdä sitä, se on EU-direktiivien takana, mutta eduskunnasta annettiin ministeri Bernerille vahva valtakirja. Toimeen tarttuvana naisena hän matkusti Eurooppaan, kävi neuvottelut, ja — kuinka kävikään — komission puheenjohtaja Juncker hetken päästä ilmoitti, että me luovumme kellojen kääntelystä. Eli kyllä Euroopassakin muutoksia voi tehdä, ja meillä on hyviä eurovaaliehtokkaita nyt myös kevään vaaleissa, ja toivotaan, että sinne saadaan sellaisia aikaansaapia kavereita, jotka sitten tarttuvat tähänkin asiaan ja ovat valmiita tekemään tämäntyyppisestä asiasta asian, jonka voivat sataprosenttisesti jäsenvaltiot itse päättää. On täysin kohtuutonta, että meitä rangaistiin tällä lainsäädännöllä, että kaikki talot joutuvat tuon energiatodistuksen tekemään. Nyt on mielenkiintoista kuulla — huomasin, että seuraava puheenvuoro on tämän lain aikanaan esitelleellä [Puhemies koputtaa — Pia Viitanen välihuuto] entisellä ministeri Viitasella.

17.47 Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! Tämä on ihan hyvä, että kerrataan sitä historiaa. Silloin kun minä tulin asuntonministeriksi puoleksavälissä viime kautta, niin energiatodistukseen liittyen oli juuri tullut tämä pakko EU:sta, nämä kertoimet, ja myös vanhat omakotitalot... [Timo Heinonen: Ei vielä siinä vaiheessa!] — Itse asiassa minä selvitin hyvin tarkkaan sen historian. — Se oli juuri tullut eduskuntaan, se oli sillä kaudella säädetty näille vanhoille omakotitaloillekin pakolliseksi. Tuli tämä kansalaisaloite. Olin täysin tuo-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 167/2018 vp

re ministeri ja totesin, että olen itse asiassa samaa mieltä aloitteen tekijöiden, Omakotiliiton, kanssa siitä, [Timo Heinonen: Ei, mutta kyllä te esittelitte tämän lain!] että tämä asia tulee korjata, jolloin sitten... — Minä pyydän, että edustaja Heinonen lukee minun puheenvuoroni, missä käyn tämän historian läpi, jonka pidin ministerinä siinä lähetekeskustelussa, kun käsitelimme Omakotiliiton aloitetta, silloin kun se tuli vireille. — Siinä kertaan tätä historiaa, mikä se on EU:n näkökulmasta ollut ja Suomen näkökulmasta, ja silloin totesin, että minä olen valmis tekemään aloitteen siitä, että saisimme EU:lta mahdollisuuden jälleen kerran palata siihen, että tämä olisi vapaaehtoinen. Samoin sanoin, että kuuntelen, mitä eduskunnan ympäristövaliokunta asiasta on mieltä, ja olen valmis lähtemään myös kansallisiin sisältöä koskeviin lainmuutosvalmisteluihin sen mukaan, mitä ympäristövaliokunta minua evästä. Ympäristövaliokunta hyväksyi kaksi lausumaa, joiden toimesta sitten ryhdyin toimeen ja lähdettiin myös tätä sisällöllistä valmistelua tekemään. Muun muassa perustettiin työryhmä, missä oli Omakotiliitto mukana, otettiin muutama malli valmistelun jatkoksi ja haluttiin valmistella tulevaa hallitusta varten malli, jossa olisi myös esimerkiksi Omakotiliiton näkemys vahvasti mukana. [Timo Heinonen: Puhuin myöhemmästä ajasta!]

Sitten loppui vaalikausi, ja nyt olemme odotelleet, mitä tapahtuu. Mutta silloin, kun minä tulin, edustaja Heinonen, ministeriksi, oli jo olemassa nykyinen lainsäädäntö energiatodistuksista. Tulin siinä vaiheessa, kun tämä kansalaisaloite omakotitaloista oli. Pyydän edustaja Heinosta todellakin, että kun siellä innokkaasti nyt googlaatte, niin ottakaapa se kansalaisaloitekeskustelu sieltä... [Timo Heinonen: En puhu siitä ajasta!] — Ei, kun se on juuri se aika, kun tulin ministeriksi, edustaja Heinonen. Se on ihan olennainen asia.

17.49 Ari Torniainen kesk: Arvoisa herra puhemies! Vaikka nyt onkin käsittelyssä lupamenettelyjen yhteensovittamisesta oleva hallituksen esitys, niin tämä keskustelu on kääntynyt nyt energiatodistuksiin ja käytännössä omakotitalojen energiatodistuksiin, minkälaiset niiden tulee meillä Suomessa olla tällä hetkellä.

Olen itse lämpimästi, mielenkiinnolla kuunnellut tätä keskustelua ja olen kyllä edustajien Viitanen ja Heinäluoma kanssa samaa mieltä siitä, että meillä tällä hetkellä tulisi parantaa sitä käytäntöä, millaiset energiatodistusten tulee olla. Tällä hetkellähän energiatodistukset ovat hyvin laskennallisia ja siinä, miten ne lasketaan, otetaan erilaisia kertoimia ja muuttujia huomioon. Itse toivoisin, että kaiken kaikkiaan energiatodistus olisi enemmän todellisuuteen perustuva ja kulutukseen perustuva, miten nimenomaan se energiankulutus omakotitalossa menee, ja otettaisiin enemmän huomioon myöskin, mistä se energia tulee ja mitä energiaa käytetään siellä omakotitalossa.

Kaiken kaikkiaan, kun itsekkin muistelen, miten viime kaudella käytiin tätä keskustelua ja tämänkin kauden alussa käytiin tätä energiatodistuskustelua, kyllä itse lämpenin sille ajatukselle, minkä Omakotiliitto toi esille ja miten hekin kokevat, että energiatodistukset tulisi laatia. Kaiken kaikkiaan kuitenkin energiatodistusasia on meille tullut EU:sta ja EU:n lainsäädännöstä, ja sitten se on otettu meillä lakiin ja asetuksiin, asetusten kautta käytäntöön.

Olen huomannut — ihan samalla tavalla niin kuin, taisi olla, edustaja Heinäluoma kertoi — että kun on katsonut asuntojen myynti-ilmoituksia, niin aika monessa myynti-ilmoituksessa näyttää vielä olevan, että ei ole sitä e-todistusta siellä kuitenkaan olemassa. Itse toivon, että kun niitä e-todistuksia nyt vaaditaan, niin e-todistusten hinnoittamiseen eivät olisi ko-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 167/2018 vp

vin korkeita. Sitä keskustelua käytiin silloin viime kaudella etenkin, että mihin hintataso nousee, kun energiatodistus laaditaan.

Itse toivon, että tämä energiatodistuskeskustelu kaiken kaikkiaan nostetaan vielä esille ja paneudutaan siihen hyvin ja tehdään energiatodistuksesta enemmän käytännönläheinen.

17.52 Eero Heinäluoma sd: Arvoisa puhemies! Palaan vielä tähän energiatodistusasiaan, joka sekin kuuluu ympäristöministeriön toimialaan ja joka on tärkeä, kun näistä byrokratiatalkoista puhutaan. Täytyy sanoa, että minä en näe mitään syytä, minkä takia vanhoissa omakotitaloissa pitäisi tällaista todistusta vaatia. Miksi en näe? Sen takia, että ei se kerro todellista kulutusta ja on hyvin vaikea näistä piirustuksista arvioida, mikä se todellinen kulutus on, koska kysymys on siitä, että kun talot ovat vanhoja, niin mitä ne piirustukset enää kertovat siitä todellisuudesta. Eihän pidä myöskään aliarvioida omakotitalon ostajia. Kyllähän he katsovat, mikä lämmitysmuoto siellä on, onko öljylämmitys esimerkiksi, onko suora sähkölämmitys, onko maalämpö tai onko ilmalämpöpumput tai vesilämpöpumput, ja siltä pohjalta he tekevät johtopäätöksiä. Ja sitten tietenkin, kun katsotaan, kuinka paljon sitä öljyä on mennyt ja kuinka paljon sähköä on mennyt, näkee sen todellisen kulutuksen, ja sen voi katsoa pidemmältä aikaa.

Tämä on malliesimerkki sellaisesta sääntelystä, joka tulee muiden maiden todellisuudesta. Suomessa ihmiset edelleenkin asuvat omakotitaloissa, siis lähes 3 miljoonaa ihmistä, mutta eihän näin ole Saksassa tai Ranskassa tai Italiassa. Näissä maissa lähtökohta on kerrostalotodellisuus, ja siellähän tämä tällainen säädös, jossa on energiatodistus, on helppo toteuttaa. Tosin en ole kyllä ihan varma, kuinka monessa italialaisessa kerrostalossa tämä on otettu käyttöön — vähän rohkenen epäillä, että suhtautuminen näihin säädöksiin ei ole ihan samanlaista kuin täällä meillä. Mutta meillä tämä on ongelma, tämä koetaan kiusanteoksi. Uusissa taloissa, jotka valmistetaan ja joista tehdään piirustukset, se tulee varmaan sen normaalin suunnittelutyön yhteydessä.

Mutta kysyn edelleenkin, eikö tämän pitäisi olla meidän yhteinen intressi, että tämä poistetaan, ihan niin kuin eduskunta viime kaudella päätti, että Suomen pitää tehdä ehdotus EU:lle. Tällä kaudella piti olla tämän direktiivin tarkastelu, jossa tämän ehdotuksen olisi voinut tehdä, mutta nyt tässä on tullut kummallinen hiljaisuus. Minusta tämän ei pitäisi olla mikään puoluepoliittinen kysymys vaan ihan terveen järjenkäytön kysymys. Se edellyttää sitä, että me mietimme nämä säännökset, joita meille tarjotaan myös Euroopan unionista, ja sitten katsotaan, ovatko nämä järkeviä, johtavatko ne siihen hyvään tarkoitukseen, joka on sanottu, niin kuin energiankulutuksessa. Ja kun näin katsoo, niin tulee siihen johtopäätökseen, että tämä energiatodistus on tältä osin aivan rahanhukkaa vanhojen omakotitalojen osalta ja rahan heittämistä Kankkulan kaivoon.

17.55 Timo Heinonen kok: Arvoisa herra puhemies! Korjataan virhe: Ison valtakunnallisen lehden uutisessa oli väärin, minkä myös näytin edustaja Viitaselle. Siinä hänen piikkiinsä oli laitettu tämä kaikille taloille tullut energiatodistus ja korjataan tämä. Eli tämä tapahtui marraskuussa 2012, ja silloin asuntonministerinä toimi Krista Kiuru, mutta sosiaalidemokraatti hänkin, eli sosiaalidemokraattisen asuntonministerin toimesta tämä laajeni koskemaan kaikkia taloja. Ja nyt olen tyytyväinen siihen, että meillä on aika yhtenevä käsitys täällä, että energiatodistuksista pitäisi päästä eroon, kun ne eivät kerro sitä todellista kulutusta ja eivät edes anna todellista kuvaa rakennuksista. Mutta nyt korjattiin tämä, ja pahoit-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 167/2018 vp

telen, että tuon virheellisen uutisen pohjalta mainitsin väärän sosiaalidemokraattisen asun-
toministerin tämän toimenpiteen aikaansaajaksi.

Aivan oma asiansa on myös sitten kuntoarviot, jotka ovat tässä maassa hyvinkin villin
lännen toimintaa, mutta ei mennä niihin tällä kertaa.

Mutta näin tuli tuo korjattua, ja asia on minun osaltani loppuun käsitelty.

17.56 Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! On ihan hyvä, että nyt tuli selville se, että omalta osaltani tulin ministeriksi nimenomaisesti siinä mielenkiintoisessa vaiheessa — on hieno kunnia saada tulla ministeriksi ja uusia haasteita edessä — ja hetikohta tuli tosiaan tämä kansalaisaloite. Oli upeaa ajatella, että hetkinen, nyt ministerinä voin toimia kansalaisten tahdon mukaan, ainakin ilmaista, että jos joku asia on väärin, niin olen valmis sitä korjaamaan. Ei niin, että sanotaan, että tuore laki, EU pakottaa, emme voi tehdä mitään, kädet ylös, vaan sitten pitää lähteä siitä, että no jos EU pakottaa, niin voisimmeko sielläkin — niinä vuosina EU:ssa puhuttiin norminpurusta hyvin voimakkaasti, REFIT-henki siellä oli — nyt sitten lähteä vaikuttamaan emmekä nostaisi käsiä ylös. Ja samoin jos kansallisessa lainsäädännössä oli ongelmia tämän muutokertoimen kanssa, niin minä olin valmis sitä korjaamaan. Jouduin joskus katsomaan aivan hirveitä kirjauksia, mitä sieltä direktiivistä tuli, missä yritettiin selittää, miksi se muutokerroin jonkunmuotoisena on pakollinen, ja muistan sen lukeneeni tuolta eduskunnan pöytästä, että tällaista tekstiä täällä on. Mutta asiat on tehty muutettaviksi, ja siksi tämä prosessi käynnistettiin. Kiitin todella monta kertaa myös Omakotiliittoa, joka oli tehnyt tämän arvokkaan kansalaisaloitteen, josta sitten tosiaan kaksi lausumaa eduskunnalta seurasi.

Mutta mikä tässä oli se yksi syy, miksi meillä se on tällä hetkellä pakollinen vanhoille omakotitaloille ja miksi meillä on sisällöllisesti ollut näitä muutokerroinasioita, niin sehän tulee sieltä EU:n direktiivistä, joka aluksi ei esimerkiksi sisältänyt tällaista pakollista muutokeroa, eikä aluksi Suomen ollut edes pakko ottaa vanhoja omakotitaloja siihen mukaan. Mutta se direktiivi ja sen tulkinta muuttuivat matkan varrella prosessissa EU:ssa, ja se taisi silloin olla juuri tämä ratkaiseva muutos, mikä ikään kuin pakotti Suomen tekemään viime kauden alussa sen lain, mihin Heinonen äsken viittasi. Se tuli EU:sta sillä kaudella, kun asunministerinä toimi kokoomuksen Vapaavuori. Selvitin hyvin tarkkaan silloin nämä taustat ja muistaisin, että se EU-prosessi tässä ratkaisevassa kohdassa sijoittuu niille vuosille.

Mielelläni uudestaan kertaan nämä, koska tämä oli kiinnostava tarina.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 269/2018 vp sisältyvien 1.-12. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.